

Ecce homoszexuális

Az utóbbi időben nagy port vert fel Svédország-szerinte egy homoszexuális fotós nő Jézus életéből vett részleteket ábrázoló „alkotásainak” kiállítása, és különösen az, hogy erre éppen az uppsalai evangélikus (lutheránus) székesegyházban került sor. Úgy tűnik, hogy az emberek nagyobbik részének (egy közvélemény-kutatás szerint 70 százalékának) nemtetszése, sőt felháborodása következtében a másutt is tervezett (például jönköpingi és malmői) hasonló rendezvény elmarad, bár egy göteborgi papnő újságban úgy nyilatkozott, hogy kívánatosnak tartaná, ha a képeket e város székesegyházában is meg lehetne tekinteni.

A kiállítás *Ecce homo* címe a képek tartalmának mélyen emberi voltát hivatott sugallni, amelyeken leszbikusok, buzik, bőrbe öltözött (inkább: vetkezett) szadomazochisták láthatók. Van, ahol Jézust és a vele levőt is meztelen, merevedésnek indult hímtagú férfiak jelenítik meg. Az első képen egy modern angyal jelenik meg két nőnek (akik közül legalább az egyik szükségszerűen Mária), kezében kémcsővel, mely nyilván a mesterséges megtermékenyítéshez szükséges ondót tartalmazza. Ez az *angyali üdvözlés*. Másutt a szalmán fekvő gyermek Jézust négyen veszik körül: két férfi és két nő, ami az előbbivel összevetve talán azt hivatott sugallni, hogy a világra jött eme négy, egymással heteroszexuális kapcsolatban nem levő ember tudomány segítségét is igénybe vevő közös erőfeszítésének az eredménye.

Jézus a képeken ennek az aberrált társaságnak a része, bár sok jegyet megőrzött hagyományos külsejéből. Az utolsó vacsorát ábrázoló képen például csak a lábán levő magas sarkú női cipő utal szimbólumszerűen arra, hogy az ostyaszerű fehér valamit magasba emelő ember maga is perverz, nemcsak a környezete.

A kiállítást a neves egyetemi központ, Uppsala székesegyházának a dékánja támogatta, de jóváhagyta az uppsalai érsek is, aki az (evangélikus) államegyház feje. Minden kiállított képhez a Szentírás egy-egy részletét csatolták.

A kibontakozó vitában a rendezvény és a képek minden támogatója és híve összehangoltan igyekszik elterelni a figyelmet arról, hogy itt valójában Jézus és a Szentírás perverz lealacsonyítása, nevetségessé tétele, a bibliai idézeteknek tartalmukkal és szellemükkel össze nem egyeztethető, de vallásosként prezentált alkalmazása, ezáltal a kereszténység meggyalázása történik. Közülük mindenki a homoszexuálisok emberi voltára összpontosít. Szerintük ezek a képek velük szemben megértést, együttérzést, sőt rokonszenvet kellene valamennyi nézőben kiváltanak, és annak elismerését, hogy a hajlamaikat kiélő szexuális aberránsok semmiben sem különböznek a társadalom bármely más, normális nemiségű tagjaitól. Aki pedig viszolyog a képektől, vagy éppenséggel elítéli őket, az a homoszexuálisok előítéletekben gazdag ellensége, emberi jogaik szinte embertelen megkérdőjelezője, következésképp a demokrácia ellenfele. Némelyek fasisztának nevezik az ilyeneket.

Nem egészen világos, milyen célt szolgál ez a figyelemnek a lényegről való elterelésére irányuló törekvés. Az sem, hogy miért van ez a hisztéria a homoszexuálisok körül, hiszen Svédországban senki nem akadályozza őket ösztöneikre szabott életvitelükben, hivatalosan össze is házasodhatnak (akárcsak Dániában és Hollandiában¹), egyes lutheránus papok a templomban Isten nevében megáldják terméketlen kapcsolatukat, és valószínűleg rövidesen az örökbefogadás jogát is megkapják, tekintet nélkül arra, hogy milyen lelki hatással lehet a gyermekre egy ilyen természetű – számára szükségszerűen társadalmi modellként szolgáló – együttélés.

Amikor a kiállítást követően a pápa közölte, hogy a hozzá éppen látogatóba készülő uppsalai érsekkel nem kíván találkozni, az érsek, aki régi tevékeny szociáldemokrata, a pápa

¹ A megírás óta eltelt években Kanadától Svájcig számos országban törvényesítették a homoszexuálisok kapcsolatát. – T. K. A.

elzárkózását távolról sem erkölcsi állásfoglalásként értelmezte, hanem – gyakorlott politikai érzékkel – a svéd ügyekbe való beavatkozásnak minősítette.² A két állami tévécsatorna egyike az őt ért támadások miatt együttérző interjút közölt vele. Itt az érsek a kiállításról úgy nyilatkozott, mint alkalomról arra, hogy közösen elgondolkozzunk az élet és a világ dolgai fölött. Mert ha úgy gondoljuk, hogy ismerjük az igazságot – mondta –, akkor ez azt jelenti, hogy merevekké váltunk, betokosodtunk, de ha minden irányba nyitottan beszélünk róla, akkor van rá lehetőség, hogy előre haladjunk. Ez a megfogalmazás lényegében azt jelenti ki, hogy következetesen érvényes igazságok nincsenek, ezért Jézus és a Biblia igazságait is folyamatosan át kell értékelni a kor követelményeinek megfelelően. Ez beleillik azon, több egyház berkeiben is mind népszerűbb liberális nézetek sorába, melyek szerint Isten az emberekkel szembeni elvárásait az emberek igényei után igazítja.

Az állami televízió másik csatornája telt termű vitaműsort rendezett a kiállítás kapcsán, ahova különböző más vallások képviselőit is meghívták. A műsorvezető vigyázott arra, hogy minden nézet egyenlő súllyal jelentkezzen, és az összkicsengés ne legyen más, mint a homoszexuálisokkal való együttérzés szükségessége. Maga az érintett csoport is képviselte magát, fő szószólója az államvallás azon papjainak egyike volt, akik nyíltan vállalják homoszexuális mivoltukat.

Egy fiatal hölgy a műsorban felvetette: a tolvaj tette másoknak árt, a gyilkos másoknak árt, de kinek ártanak a homoszexuálisok? (Taps a teremben.) A kérdésben rejlő felfogás tipikus jelensége a Nyugatról terjedő szélsőséges liberalizmusnak: kizárólag az a cselekedet, magatartás ítéltető el, amely másoknak (inkább csak fizikailag és anyagilag, mert a lelki sérelmek nehezen kimutathatók) árt. Ez az erkölcsi vonatkozások jogi kérdéssé való átalakításának, jogi kérdésre való leszűkítésének tipikus tünete. Ez csak látszólag erkölcsi, valójában politikai állásfoglalás, mert az emberi magatartást társadalmi haszna vagy kára alapján ítéli meg. Aki a lélek kérdését itt egyáltalán fölveti, az a társadalom politikai szféráján kívül (is) akar (mer!) gondolkodni, ezért sokan igyekeznek azonnal konzervatívnak, antidemokratikusnak, társadalomellenesnek, sőt emberellenesnek kikiáltani. Ez valójában az erkölcstelenség terrorja a társadalom fölött.

Tudom, hogy sokak számára érthetetlen, vagy nem elfogadható, mégis tény: nem azért vagyunk a földön, hogy fenékgig ürítsük az élvezetek poharát, hanem azért, hogy megtaláljuk azt az utat, amely Istenhez vezet. Ez felel meg igazi emberi valóknak, és ez egyáltalán nem zárja ki a természetes, méltóságunkkal és erkölcsi érzékünkkel összeegyeztethető földi örömelek lehetőségét.

A homoszexualitás a nemiség természetellenes megjelenési formája, hiába érvelnek sokan például azzal, hogy a rá való hajlam veleszületett, így embervoltunk természetes tartozéka. A pederasztia (ahogy ma elterjedten mondják: pedoffliára) való hajlam is veleszületett, mégis legtöbbször betegesnek tartják, de csak azért, mert a partnert itt kiszolgáltatót kiskorúak jelentik. Kétségtelen, hogy emiatt a pederasztia veszélyesebb, de önmagában véve a két hajlam között a természetesség szempontjából semmi lényeges különbség nincsen. Ezért érthetetlen a homoszexualitás társadalmi megdicsőülésének az a tendenciája, amelynek napjainkban tanúi vagyunk, és amelynek során az ilyen kapcsolat lassan egyenértékűvé válik a férfi és a nő szövetségével, ami a család értékének társadalmi méretű mérhetetlen lebecsülését bizonyítja.

A homoszexuális hajlamok kielétele erkölcstelen éppúgy tévút, mint a pederasztia. A bűn tulajdonképpen azt jelenti, hogy tévúton járunk, mert letértünk arról az útról, amely igazi célunk felé vezet. És nem segít az, ha valaki úgy keres önigazolást, hogy Jézust a saját szintjére próbálja aljasítani, bizonyítandó, hogy az igazi út azokon a sötét üregeken át vezet, amelyekben ő tántorog.

² II. János Pál pápa nemsokára mégis fogadta a svéd lutheránus egyház vezetőjét. – T. K. A.

Találkoztam már olyan véleménnyel, mely szerint a homoszexualitás természetes voltát bizonyítja az a tény is, hogy a jelenség állatok körében (például teheneknél) sem teljesen ismeretlen. A társadalom erkölcsi felfogása – mint azt az előbbieken említettek is bizonyítják – valóban az állati szint felé közeledik. Ennek a tendenciának az élharcosai között egyházi személyek is találhatók. A leggroteszkebb az, hogy ők is hívő kereszténynek nevezik magukat, és mások lelki irányítóiként működnek.

Az ezredforduló remélhetőleg némi változást hoz majd Svédországban. Ettől az időponttól ugyanis az evangélikus vallás megszűnik államvallás lenni, és az egyház így elnyeri talán a maga ügyei fölötti teljes rendelkezés jogát. Eddig a kormány nevezte ki a püspököket és az érseket, beleszólt az egyház életébe, és több kérdésben nyomást gyakorolt rá. Az ország vezetése az utóbbi hetven esztendőben szinte folyamatosan szociáldemokrata volt, márpedig a szociáldemokrácia szellemisége lényegében ateista, és a félremagyarázott demokrácia ürügyével – mint minden liberális is – az erkölcsi relativizmust propagálja. Ha a helyzet valóban megváltozik, akkor – bár az állam által erre a célra szabályszerűen beszédett adóból eredő támogatás megszűnése anyagi bizonytalanságot eredményezhet – talán több szavuk lehet majd azoknak az evangélikus híveknek, papoknak és egyházi vezetőknek, akik az erkölcs és a hit tisztasága mellett törnek lándzsát, és nem hagynák azt alávetni különféle ideológiáknak.³ Reménykedjünk, hogy nekik sikerül majd eltávolítaniuk azokat, akik a züllöttség támogatásával nemcsak egyházukat, hanem az egész társadalmat a züllés útjaira terelgetik.

1998. október-november

³ Miután az evangélikus egyház és az állam szétvált, a helyzet lényegében változatlan maradt. A svéd egyház továbbra is állami támogatásra szorul, az előbbieken említett érseke, Karl Gustav Hammar, aki a fotók templomi bemutatását engedélyezte, 2006. augusztusáig volt hivatalban. Helyére Anders Vejryd került, aki Svédország hatvankilencedik érseke, és az első, akit egyháza választott, nem pedig a kormány nevezte ki, mint valamennyi elődjét. (T. K. A. – 2007.)